

บันทึกองค์ความรู้

๑. เรื่องการสนับสนุนครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ ส.ต.ท.หญิงวิไลพร เปรมอ่อน ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สถานที่ติดต่อ : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอทรายทองวัฒนา เบอร์โทรศัพท์: ๐๕๕-๗๓๒๒๐๓

๓. ส่วนนำ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระราชดำรัสแก่ชาวไทยนับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นต้นมาและถูกพูดถึงอย่างชัดเจนในวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขวิกฤตการณ์ทางการเงินในเอเชีย พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

ความพอเพียง คือการเดินทางสายกลาง ต้องมีความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยภูมิรู้ และภูมิธรรม คือความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอก

ส่วนสัมมาชีพ เป็นงานที่ต่อเนื่องจากเศรษฐกิจพอเพียงในส่วนที่ใช้แนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ดำรงตนแล้ว ก็เพิ่มในส่วนของการประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ โดยไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม และมีรายได้มากกว่ารายจ่าย

๔. ส่วนขยาย

การพัฒนารั้วเรือนให้เป็นครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ต้องเริ่มต้นจากการให้ความรู้ในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงจนมีความรู้ มีความเข้าใจ มีภูมิคุ้มกันใสตนเอง มากกว่า ที่จะประกอบอาชีพให้มีรายได้ภายใต้ความเป็นสัมมาชีพ

เนื่องด้วยสัมมาชีพมาจาก สัมมา และ อาชีพ คืออาชีพที่ชอบหรืออาชีพที่ดี ดังนั้นการจะเป็นอาชีพที่ดีชอบหรืออาชีพที่ดี ต้องเป็นอาชีพที่สุจริต อาชีพที่ไม่เบียดเบียน โดยอาศัยแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง

การให้ความรู้ในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง ต้องมีเทคนิคและวิธีการที่ไม่ทำให้น่าเบื่อให้ขาดความน่าสนใจ ต้องไม่พูดถึงเนื้อหาที่ไกลตัวหรือจับต้องยาก หรือการใช้ภาษาวิชาการมากเกินไป ต้องประยุกต์ใช้ เปรียบเทียบ จากสิ่งใกล้ตัวให้ผู้รับฟัง หรือชาวบ้านสามารถมองเห็นได้ชัดเจน เพื่อนำไปปรับใช้ ตามศาสตร์ของพระราชฯ และ หลักการทรงงานที่ว่า ทำให้ง่าย

การเริ่มต้นเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง โดยการยกสถานการณ์โลก ปัจจุบัน เพื่อเชื่อมโยง เข้าสู่บทเรียนว่าทำไมเราถึงต้องเปลี่ยนแปลง คือการที่แม้กระทั่งเราอยู่เฉยๆ ไม่ทำอะไรเลย โลกก็จะเข้ามากระทบ กับเราเอง หากเราไม่ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลง เราก็จะอยู่ยากในสถานการณ์โลกปัจจุบัน เป็นต้น

เมื่อนำเข้าสู่การที่เปลี่ยนแปลงแล้ว เราก็เสนอแนวทางที่จะนำไปสู่ความสงบ ความสุข และวิถีการดำเนิน แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ได้ โดยการกล่าวถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การยกหลักการทรงงานทั้ง ๒๓ ข้อ

การพูดคุยต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้เสมอ เพราะการมีส่วนร่วมจะทำให้ผู้ ถามรับทราบว่ามีสิ่งที่จะต้องหรือไม่ รวมทั้งเป็นการนำให้คนในเวทีประชุมหรืออบรม ทราบไปพร้อมๆกัน และ เกิดการมีส่วนร่วมจะเกิดการจดจำได้ดีกว่าการบรรยายเพียงอย่างเดียว

ในเนื้องานการพูดถึงเศรษฐกิจพอเพียง ผู้บรรยาย หรือนักพัฒนาชุมชนต้องมีความเข้าใจที่ถ่องแท้ แยกแยะในงานที่ทำ หรือสิ่งที่จะพูด ต้อหาจุดหลัก หรือประเด็นสำคัญให้ชาวบ้านรู้ ปลอดภัยได้ โดยใช้หลัก ๓ ส. คือ สนุก สาระ และส่วนร่วม คือต้องให้ความรู้ที่สนุกสนานไม่เคร่งเครียด ต้องมีสาระสำคัญที่สามารถจดจำ ได้ง่ายและนำไปใช้ และต้องมีส่วนร่วมดังที่ได้กล่าวแล้ว

เมื่อให้ความรู้ในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นที่เข้าใจ จนสามารถนำไปปฏิบัติได้ ก็สนับสนุนในเรื่อง สัมมาชีพ โดยการสนับสนุนให้เป็นครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ซึ่งแตกต่างจากครัวเรือนสัมมาชีพ ที่ประกอบอาชีพ โดยชอบของตนเอง แล้ว การเป็นครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนหมายถึงเป็นต้นแบบของชุมชนของหมู่บ้านด้วย ดังนั้น ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน นอกจากจะประกอบอาชีพโดยชอบแล้ว ยังต้องเป็นผู้ที่เป็นต้นแบบของคนในชุมชนใน การนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต

การพัฒนาคน หรือครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ในฐานะนักพัฒนาชุมชนแล้วเราต้องมีความจริงใจ ใส่ใจ รวมทั้งเป็นต้นแบบที่ดีให้แก่ประชาชน การพูดเพียงอย่างเดียว ไม่ทำให้งานสำเร็จ และการบอกเพียงอย่างเดียว ไม่ทำให้เขาเชื่อ ดังนั้น เมื่อจะบอกหรือสอน ให้ความรู้ใด เราก็พึงกระทำสิ่งนั้นให้เป็นตัวอย่างด้วย เมื่อพบปัญหา เราจะได้รู้ว่าทางแก้เป็นแบบใด หรือการมาพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนกันว่าเราควรจะทำอย่างไร เพราะยุค ปัจจุบัน ไม่ได้ใช้คำถามว่า What Where Why หรือ How แต่เป็นคำถาม Should be ควรจะเป็นอย่างไร

๕. บทสรุป

การพัฒนาครัวเรือนสัมมาชีพชุมชนในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต จะประสบผลสำเร็จได้คือการพัฒนาโดยการให้ความรู้ อาศัยหลักการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ให้ใช้กระบวนการพัฒนาชุมชนเป็นสำคัญ เมื่อครัวเรือนใดปฏิบัติสำเร็จเป็นตัวอย่างให้เห็นผลชัดเจน ก็ยกย่องเชิดชูให้เป็นผู้มีความรู้ พร้อมทั้งจะถ่ายทอดความรู้ การเชิญให้เป็นวิทยากร ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เกี่ยวข้อง ก็เป็นการยกย่องเชิดชูอีกอย่างหนึ่ง เป็นการสร้างพลังทดแทน ช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนด้วย การพัฒนาต้องทำให้เกิดความเป็นสุข มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ต่อไป

กลยุทธ์ในการทำงาน

ชุมชนเป็นคนขับเคลื่อน พัฒนาเป็นผู้ชี้แนะ สร้างความเชื่อมั่นในวิถีที่ชุมชนทำ ให้ทำในสิ่งที่เชื่อ และทำให้ดีที่สุด ให้ถือเป็นหน้าที่ของชุมชนที่ต้องร่วมมือกันสร้างพลังประชาชน ใช้พลังประชาชน ทำเพื่อประชาชน

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอทรายทองวัฒนา

อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร